

Jag som påverkare

Inledning

Du kan påverka på många sätt antingen ensam eller i grupp. Vilka saker kan en enskild människa påverka och hur man kan göra sin röst hörd? Hurdana sätt att påverka finns det? I följande avsnitt får du bekanta dig med hur du kan påverka och på vilka sätt.

I avsnittet Vårt hållbara liv finns avsnittet Vi påverkar samhälleligt för en hållbar framtid, där man mer koncentrerar sig på bredare påverkan, såsom demonstrationer, samhällspåverkan, politisk påverkan och gymnasiernas internationella påverkan.

Påverkan

Unga pratar i en gruppdiskussion. Luka delar en nyhet i diskussionen om att klimatförändringen inte finns. Nyheten kommer från en märklig och tvivelaktig källa. Maryam delar därefter ett mem om klimatet och säger att nyheten inte är sann och att hon inte tror på den. Hon visar att nyhetens källa är en falsk webbplats. Eemil säger att han är orolig för klimatförändringen, men vet inte hur han själv skulle kunna påverka den. Alva säger att hon nästa veckoslut ska gå till en demonstration för klimatet dit andra kan komma med. De andra blir intresserade av tanken och bestämmer att tillsammans göra ett plakat till demonstrationen. Eemil funderar över vad annat han ännu skulle kunna göra. Maryam föreslår att Eemil skulle kunna skriva en insändare, eftersom han är så bra på att skriva. Samtidigt skulle demonstrationen få ännu mer synlighet. Eemil tycker att det är en bra idé och han börjar planera en insändare.

Frågor:

- Vilka tankar väckte berättelsen hos dig?
- Påverkar du på något sätt på ärenden som är viktiga för dig? På vilket sätt?
- Tycker du att påverkandet är nyttigt?

Scouternas budskap för naturen och fred väckte världens beslutsfattare gällande klimatet

Ibland kan det verka som om det inte lönar sig att påverka, eftersom det inte verkar vara till nytta. Det lönar sig dock alltid att påverka, såsom scouterna nedan fick uppleva.

”Elvaåriga scoutkillar från Tammerfors skrev ett brev till beslutsfattarna, där de berättade om sin oro över tillståndet för världen och miljön. Pojkarna dikterade innehållet och önskade att beslutsfattarna skulle beakta deras önskemål i beslutsfattandet. Satu-Maria Turunen, kaptenen för äventyrslaget som hör till scoutkåren Kalevan Karhut, renskrev brevet och skickade det vidare.

Och brevet nådde beslutsfattare även om en av pojkarna vid mötet tvivlade på huruvida någon skulle läsa det. Brevet fick vind i seglen när forskare Tero Mustonen fick tag på det. Han är en av huvudskribenterna för Internationella klimatpanelen IPCC:s nya rapport. Brevet gick vidare till beslutsfattarna i världens klimatpanel, som blev rörda av pojkarnas oro och berättade att det ger styrka för i deras agerande. Laget Pesukarhut fick sin röst hörd. Brevet var en påminnelse till beslutsfattarna om för vem de skapar framtiden.”

Källa:

Scouternas budskap för naturen och fred väckte världens beslutsfattare gällande klimatet: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008651028.html?fbclid=IwAR0249j7w0pgobZJDahkdYYMPHbzsFrXJvGsgvLL-ge4yD5zMBcOII3WcNo>

Begrepp

Härnäst går vi igenom några viktiga begrepp med anknytning till påverkande. Bekanta dig med begreppen påverkande, aktivt medborgarskap och argumentation.

Påverkande

Vad är påverkande?

Syftet med påverkande är

- förändring
- rättelse av missförhållanden
- förbättring av frågor och förhållanden.

Påverkandet syftar till att skapa ändring i den önskade riktningen. Påverkandet lyckas ibland, men kan också misslyckas och då det blir en lärdomsupplevelse. Det

lönar sig alltid att börja påverkandet med något litet och avancera mot större. Vi ansvarar för det vi gör och inte gör. Målet med påverkandet är att något förändras eller blir kvar.

I regel behöver man ett mål som ska uppnås. Personen/gruppen ska ha en syn på vad, hur och varför man vill göra ändring.

När man läser nyheter eller webbdiskussioner kan man ibland känna att en människas åsikt inte är värd något. Det finns många åsikter och man ska sträva efter att beakta dem alla om de kan motiveras på ett bra sätt. Din egen syn vinner kanske inte alltid, utan du kan bli tvungen att vika dig, men diskussion kan leda till en lösning som alla är nöjda med.

När du påverkar kan du ibland känna att alla är emot dig. Då lönar det sig att tänka på vad du själv kan påverka. Du kan påverka din inställning till olika situationer och hur du agerar i dem. Om du inte själv vill påverka, måste du nöja dig med vad andra beslutar. Därför är det bra att lära sig att delta och påverka.

När du vill påverka, fundera över följande:

- Vilket är det huvudsakliga målet för påverkandet och kan det delas upp i delmål?
- Vilka aktörer ska du påverka för att uppnå dina mål?
- Vilka åtgärder/sätt ska du utnyttja?
- Vad vill du uppnå med enskilda åtgärder?
- Hurdana effekter förväntar du dig av åtgärderna?
- Hur mycket är du beredd att jobba för din sak?
- Vill du agera ensam eller i grupp?
- När lönar det sig att agera?

Källor:

Vaikuttaminen: <https://verkko-opisto.msl.fi/jarjestotoimijan-abc/vaikuttaminen/>

Vaikuttaminen: <https://www.oph.fi/fi/oppimateriaali/mun-elama/paatoksenteon-taidot/vaikuttaminen>

Mitä vaikuttaminen on: <https://www.osallistu.fi/opi-vaikuttamaan/mita-vaikuttaminen-on/>

Aktivt medborgarskap

Aktivt medborgarskap är ett omfattande begrepp som kan hänvisa till många fenomen. Aktivt medborgarskap är påverkande och agerande för det gemensamma goda samt ansvarstagande för gemensamma frågor och deltagande i att ta hand om dem.

Aktivt medborgarskap kan vara små gärningar eller till exempel ordnande av ett mycket stort kampanjevenemang. Vad gäller hållbar framtid kan det innebära drivande av miljöfrågor genom att påverka globala ärenden.

Du kan vara en aktiv medborgare ensam eller i grupp. Du kan påverka gemensamma frågor också ensam. Till exempel kan valen som en aktiv konsument gör tolkas som aktivt medborgarskap. Man uppfattar dock oftast att aktivt medborgarskap innebär deltagande i gemenskapens verksamhet, såsom föreningsverksamhet eller politik. Aktivt medborgarskap omfattar i regel ett viss initiativtagande och frivillighet.

Krav på aktivt medborgarskap

Utgångspunkten för aktivt medborgarskap är grundläggande information om följande:

1. medborgarnas grundläggande rättigheter och skyldigheter, som fastställs i grundlagen
2. frågor som medborgarna har rätt att få information om
3. medborgarnas möjligheter att framföra sina åsikter om offentliga frågor
4. medborgarnas möjligheter att delta och påverka.

Medborgarna känner till dessa möjligheter dåligt, vilket minskar människornas aktivitet. Dessutom krävs information av medier och de beslutsfattande organen i samhället:

- kommunalförvaltningens organ
- riksdagen och regeringen
- Europeiska kommissionen och Europaparlamentet
- partierna
- fackföreningarna.

Man ska känna till alla dessa i stora drag, så att man på riktigt kan vara en aktiv medborgare.

Källor:

Mitä tarkoitetaan aktiivisella kansalaisuudella:

<https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/mita-tarkoitetaan-aktiivisella-kansalaisuudella/>

Aktiivisen kansalaisuuden vaatimukset:

<https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/aktiivisen-kansalaisuuden-vaatimukset/>

Argumentation

Med argumentation försöker man få åhöraren för eller emot någon fråga. När man argumenterar försöker man alltid framföra påståenden med vilka åhöraren får tänka på samma sätt som den som argumenterar. Ett påstående i sig räcker inte att övertyga åhöraren, utan man behöver alltid motivera det. Motiveringen skapar grunden för påståendet och används för att bevisa att påståendet är sant. Man kan motivera på många sätt, till exempel genom att vädja till känslor, värden eller forskningsdata. Argumentationen stärks med motargument som används för att upphäva någon annans påstående, så att det egna påståendet stärks.

Vid argumentation kan man också göra fel, som man bör undvika:

- Generalisering: Man påstår att alla är av samma åsikt med påståendet.
- Ett enskilt fall: Om påståendet inte gäller dig, innebär det inte att det inte skulle gälla andra.
- Vilseledande: man riktar uppmärksamheten på något annat.
- Personligt påhopp: Man gör ett personligt påhopp mot personen som ställt påståendet och inte mot påståendet.
- Fel motsättning: Man tvingar till val mellan två alternativ, som inte har något att göra med varandra.

Källor:

Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus. 2021. Helsinki: Otava. s. 39 och 43.

Hur gör jag min röst hörd?

Det finns många praktiska sätt att påverka. Härnäst ger vi några påverkansmedel, som gymnasisterna kan använda för att göra sin röst hörd.

Insändare

Insändare är ett kreativt sätt att väcka diskussion i medier och behålla miljö- och klimatfrågor i folks tankar.

Insändare är ett sätt att ta ställning till och påverka aktuella nyheter, evenemang och andra personers texter. I insändare kan man behandla olika ämnen och synpunkter

som man i regel inte skulle skriva om i tidningen. Även om det nuförtiden är lättare att göra sin röst hörd genom sociala medier, anses insändare som publiceras i traditionella tidningar fortfarande vara viktiga.

Insändarna omfattas också av journalistiskt ansvar och anvisningar, vilket innebär att påståenden som framförts måste vara riktiga. Om fel förekommer i insändaren, måste de korrigeras senare.

Det lönar sig alltid att skriva insändare, eftersom den kan leda till nya nyheter av redaktionen när ämnet är tillräckligt intressant.

Källor:

Näin kirjoitat mielipidekirjoituksen: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/nain-kirjoitat-mielipidekirjoituksen/>

Mielipidekirjoitus: <https://juttutyypit.fi/juttutyypit/mielipidekirjoitus/>

Kirjoita mielipidekirjoitus: <https://www.hs.fi/kirjoitamielipidekirjoitus/>

Allmänna anvisningar för insändare

- Lista ämnen som du har funderat över eller som har upprört eller oroat dig och välj ett av dem. Det är sannolikt att om du har funderat över ett ämne, kan även andra personer funderat över det. Du får en riktig känsla i texten när skriver om ett ämne som berör dig.
- Kom på en slående rubrik så att din åsikt framgår av rubriken.
- Sträva efter att påverka. Även om insändaren måste grunda sig på fakta, påverka du bäst när du vädjar till känslor. Känslan kan vara irritation, sorg, orättvisa eller annat som orsakar en reaktion.
- Förkorta. Texten bör inte vara för lång. Till exempel Helsingin Sanomat publicerar texter som är högst 2 900 tecken långa. De kortaste artiklarna är 700 tecken långa (inkl. mellanslag) tecken långa. Texten ska bygga på ett tydligt påstående och skribenten ska hålla i det.

Källor:

Näin kirjoitat mielipidekirjoituksen: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/nain-kirjoitat-mielipidekirjoituksen/>

Mielipidekirjoitus: <https://juttutyypit.fi/juttutyypit/mielipidekirjoitus/>

Kirjoita mielipidekirjoitus: <https://www.hs.fi/kirjoitamielipidekirjoitus/>

Sociala medier och påverkande

Med sociala medier avses alla de tjänster där användarna själva publicerar, delar, gillar och kommenterar innehåll. Sociala medier är ett bra medel för påverkande och de är nuförtiden ett betydande sätt att påverka.

På sociala medier kan alla kommunicera om frågor, känslor och erfarenheter som är viktiga för en själv. På sociala medier kan man dela nyheter och egna tankar samt försöka väcka människor till klimatfrågor, ansvarsfullhet och ett ekologiskt liv. Sociala medier kan också hjälpa med klimatångest och erbjuda kamratstöd för andra. Nyhetsartiklar skapas ofta från sociala medier. Vad gäller påverkandet lönar det sig att få mediernas uppmärksamhet, eftersom det kan också få beslutsfattare att agera.

Med tanke på påverkandet på sociala medier lönar det sig att tänka på vilken slags aktivitet du föredrar och vilket ämne som känns mest aktuellt för dig. På sociala medier kan du påverka genom att skriva, fotografera, rita eller till exempel skapa konst. Via sociala medier kan du också skapa kontakter och hitta organisationer i vilka du skulle kunna delta.

Sociala medier har lyckats med att ändra det journalistiska berättandet, varför det är svårt att hålla isär åsiktspåverkan och sociala medier. På sociala medier lyfts interaktion på hög nivå då publiken får kommentera journalisterna, föreslå artikelämnen och som bäst delta i att skapa artiklar. Därför har man gjort det lätt att påverka på sociala medier. På sociala medier finns bild och ljud med i nästan alla publikationer. En lång text kan på sociala medier fungera bättre i form av korta berättelser eller videor.

Den som använder sociala medier ska dock komma ihåg att påverkandet är ett yrke för en del. Många personer och mycket tid används för att effektivisera och planera kommunikation och påverkande. Kommunikation och påverkande kan göras utifrån många syften varför det är bra att lära sig identifiera när man försöker påverka personen politiskt eller kommersiellt.

Alla hittar säkert ett sätt att påverka och det finns otaliga möjligheter. Det lönar sig att börja med något litet och sedan avancera till större frågor. Det är bra att söka kamratstöd och prata med andra som vill påverka samma frågor. På sociala medier sprids allt snabbt, så det lönar sig att beakta att kommunikationen sker sakligt och ansvarsfullt.

”Trötta inte ut dig själv eftersom en uttröttad klimataktör inte är nyttig för något, allra minst klimatet.”

Källor:

Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus. 2021. Helsinki: Otava. s. 78

Ami Varto tekee ilmastotoimintaa somessa:

<https://www.ilmastotoiminta.fi/toimijat/ami-var-to-tee-ilmastotoimintaa-somessa/>

Journalismi sosiaalisessa mediassa: <https://juttutyypit.fi/nakokulmia-journalismiin/journalismi-sosiaalisessa-mediassa/>

Visuaalisuus journalismissa: <https://juttutyypit.fi/nakokulmia-journalismiin/visuaalisuus-journalismissa/>

10 tapaa tehdä ilmastotoimintaa somessa: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/10-tapaa-tehda-ilmastotoimintaa-somessa/>

Kouluruokailu osana vastuullista syömistä: [https://toivoajatoimintaa.fi/kouluruokailua-kehittamaan/#Kouluruokailu osana vastuullista syomista](https://toivoajatoimintaa.fi/kouluruokailua-kehittamaan/#Kouluruokailu_osana_vastuullista_syomista)

Nettivaikuttaminen: <https://toivoajatoimintaa.fi/nettivaikuttaminen/>

10 sätt att göra klimatåtgärder på sociala medier

Hur kan klimatåtgärder göras på sociala medier? Att påverka via webbmedier och sociala medier är en del av medborgarverksamhet. Här är 10 tips för att arbeta med sociala medier.

1. Skriv under och dela medborgarinitiativ och framställningar. Skriv en personlig inledning som tilltalar dina vänner och din familj.
2. Gilla, dela och kommentera framställningar och andra uppdateringar som delas av andra om ekokrisen. Algoritmer på sociala medier ger störst synlighet åt uppdateringar som reageras känslomässigt. Hjärtat är den bästa reaktionsknappen.
3. Nätverka med andra som publicerar uppdateringar om miljön. Gå med i en grupp på sociala medier som delar idéer om ekokrisen och dess lösningar. Du får nya idéer och ser hur många människor redan tänker i samma banor.
4. Delta i en strejk för klimatet på nätet. Ta ett foto av dig själv med en skylt och publicera det med en lämplig inledning på sociala medier. Glöm inte att följa relaterade hashtaggar.
5. Berätta om dina egna lösningar och aktiviteter. Dela foton av evenemang du har deltagit i, bjud in vänner och uppmuntra andra att berätta om sina egna klimatåtgärder.
6. Kommentera miljö- och klimatfrågor i lokala invånar- och stadsdelsgrupper.
7. Fråga företag på deras egna sociala medier hur klimatkrisen har beaktats i deras verksamhet. Ge feedback under företagets uppdateringar. Där kan du nå både företaget och dess kunder.
8. Gör och dela klimatismem!
9. Kontakta politiker direkt på deras sociala medier. Många politiker använder till exempel Twitter. Följ organisationernas kampanjer för att påverka beslutsfattarna genom medborgartryck.
10. Tacka medierna för artiklar där ekokrisen har hanterats på ett bra sätt. God feedback ges ofta inte, och skäll ges oproportionerligt utrymme och tyngd i kommentarerna och i offentligheten.

Källa:

Klimatåtgärder: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/10-tapaa-tehda-ilmastotoimintaa-somessa/>

Påverkande genom konst och humor

Konst

Konst spelar en viktig roll i att lösa, formulera och hantera klimatkrisen samt skapa nya berättelser. Utgångspunkten för påverkande konst är i regel en vilja att väcka diskussion och lyfta fram missförhållanden i världen. Med konst kan man sträva efter att påverka missförhållandena och göra förslag så att framtiden skulle bli bättre. Med konst kan man uppmuntra till att ifrågasätta de aktuella maktstrukturerna och samtidigt fundera över mänskligheten och ansvaret med anknytning till den på ett djupare sätt. Konst behöver en publik för att kunna påverka, eftersom konst producerar nya slags sinnes- och känsloupplevelser som skapar nya betydelser för människor.

Konst har ansetts vara möjlighet att behandla olika och nya slags världar och samhällen, det vill säga utopier. I bästa fall kan en utopi ge hopp och kraft för en bättre värld. Även om det är bra att drömma om utopier, bör man samtidigt komma ihåg att prata om konkreta steg som leder till utopierna.

Humor

Humor anses vara ett mycket starkt sätt att påverka. Med humor är det lätt att kommentera och ifrågasätta aktuella ämnen. Med humor kan man behandla även svåra ämnen och ångestfyllda händelser. Kritisism behövs för humoristiska texter, bilder och videor. Till exempel kan man ibland dela mem utan att närmare tänka på bildens innehåll eller budskap.

Humorn är kontextbunden. Det beror på världsbilden, värdena och bakgrunden om humorn förmedlas till alla. Även en tidsbunden kontext påverkar om vitsen även idag är rolig. Till exempel har man förr kunnat skratta på bekostnad av folk och minoriteter, medan det i dag inte längre är lämpligt att skapa humor av dem och sådana vitsar anses vara smaklösa.

Källor:

Huumori journalismissa: <https://juttutyypit.fi/nakokulmia-journalismin/huumori-journalismissa/>

Taide vie ilmastotoiminnan tunteisiin: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/taide-vie-ilmastotoiminnan-tunteisiin/>

Taide muuttaa maailmaa: <https://toivoajatoimintaa.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>
Särmä, Suomen kieli ja kirjallisuus. 2021. Helsingfors: Otava. s. 46.

Konst och klimat känslor

Konst och kultur är också effektiva sätt att ta ställning och kommunicera om klimat krisen och försvinnande av den biologiska mångfalden. Med konst kan man lätt också påverka känslor på grund av vilket den är ett stort sätt att påverka. Konstens effektmedel är kreativitet, visualitet, sinnebilder och funktionalitet. Kreativitet är inte bara några människors fördel utan vi alla har kreativitet.

I klimatfostran har konst använts för behandling av klimatångest. Konst möjliggör en snabb övergång till att granska ingående teman eftersom en olik roll skyddar konstskaparen. Konst möjliggör även behandling av svåra frågor med humor.

Källor:

Ilmastoahdistus ja sen kanssa eläminen: <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/ilmastoahdistus-ja-sen-kanssa-elaminen>

Taide vie ilmastotoiminnan tunteisiin: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/taide-vie-ilmastotoiminnan-tunteisiin/>

Taide maailmaa muuttamassa: <https://toivoajatoimintaa.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>

Humor och klimat känslor

I hanteringen av klimat känslor kan du tillämpa otaliga olika konstmetoder. Konst och humor har redan i årtal använts för att påverka och med humor kan man få fram motstridigheter eller inkonsekvenser. Till exempel erbjuder användningen av foton och målarkonst många möjligheter. Även mem är ett av många kommunikationsmedel som kan användas för att påverka klimatet och miljön.

I påverkandet har det utnyttjats bland annat:

- Karikatyrer: Den traditionella journalisten har använt karikatyrer redan i årtal som humor.
- Korta förklaringsvideor: Med korta videor som är kryddade med humor kan även svåra frågor behandlas.
- Motreklamer: Reklamer definierar vad vi konsumerar, hur vi lever och vilken identitet vi bygger för oss själva. Motreklamer å sin sida uppmuntrar till att upptäcka även andra handlingsalternativ. Motreklamer är experimentell bildjournalism, aktivism och konst.
- Mem: Mem är innehåll på sociala medier som kombinerar bild/video och text. De behandlar politiska frågor eller kulturella fenomen med satir. Ett bra mem är lättbegripligt. Mem brukar innehålla motsatser och tillspetsa samt få mottagaren att identifiera sig själv eller ett fenomen i memet. Hos mottagaren brukar mem också väcka en vilja att dela dem eller skapa en egen version.

Källor:

Huumori journalismissa: <https://juttutyypit.fi/nakokulmia-journalismiin/huumori-journalismissa/>

Näin teet ilmastomeemejä: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/nain-teet-ilmastomeemeja/>

Ilmastoahdistus ja sen kanssa eläminen: <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/ilmastoahdistus-ja-sen-kanssa-elaminen>

Taide vie ilmastotoiminnan tunteisiin: <https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/taide-vie-ilmastotoiminnan-tunteisiin/>

Taide maailmaa muuttamassa: <https://toivoajatoimintaa.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>

Motreklamer: <https://voima.fi/motreklamer/>

5 steg för att skapa ett eget verk

Det går inte riktigt att ge någon särskilt specifik anvisning för att skapa ett verkningfullt konstverk. Här är dock några allmänna tips till processen.

1. Välj ett ämne du vill påverka

Först lönar det sig att bestämma ett ämne som du vill påverka. Det är bra att börja med litet och sedan utvidga idén.

2. Välj den metod och det sätt som du vill utföra verket med.

Vill du till exempel rita, måla, virka, göra en motreklam, tova, snickra, fotografera, dansa eller skriva en låt? Bara världen är din gräns när du väljer en teknik som passar dig!

3. Väck tankar

Tänk på vilka sätt ditt budskap mest väcker känslor eller bäst kommer att förstås.

4. Utför ditt verk

Ta god tid på dig.

5. Presentera ditt verk för andra

Besluta var och när du presenterar ditt verk. Ditt verk kan ändra världen endast om andra ser och/eller hör det! Man har i regel mycket begränsad tid och plats särskilt för scenkonst och performans, så det är viktigt att också välja ett sätt att dokumentera verksamheten.

Källa:

Taide maailmaa muuttamassa: <https://toivoajatoimintaa.fi/taide-maailmaa-muuttamassa/>

Att göra initiativ

Om man vill ändra lagen eller få synlighet för sitt ämne, kan man påverka genom att göra ett initiativ eller en namninsamling. Med initiativ kan man påverka kommunens eller EU:s verksamhet, medan namninsamlingen är ett mer fritt formulerat sätt att få uppmärksamhet och synlighet. Vem som helst kan skapa en namninsamling om vad som helst och stöda en namninsamling.

Initiativ kräver en uthållig spridning och marknadsföring av budskapet. Det lönar sig att ha med människor och det är bra att samla in namn personligen på olika evenemang och på evenemangsplatser.

Det finns flera möjligheter att skapa initiativ:

- invånarinitiativet
- medborgarinitiativet
- europeiska medborgarinitiativet
- ungas idéer

Minderåriga kan göra invånarinitiativ och komma med förslag, men man måste vara 18 år gammal för att göra ett medborgarinitiativ eller europeiskt medborgarinitiativ.

Förutom dem finns även webbplatsen Din åsikt. Dinåsikt.fi är en webbtjänst som effektiviserar medborgarnas, organisationernas och myndigheternas ömsesidiga dialog och deltagande. Tjänsten underlättar medborgarinflytandet och informationstillgången, ökar transparensen i beredningen av beslut och beslutsfattandet och förbättrar kvaliteten i dessa beslut.

Mer information:

- [Invånarinitiativ.fi](https://www.invaanarinitiativ.fi)
- [Medborgarinitiativ.fi](https://www.medborgarinitiativ.fi)
- [Europeiska medborgarinitiativet](https://www.europeiska-medborgarinitiativ.fi)
- [Skrivunder.com](https://www.skrivunder.com)
- [Ungasidéer.fi](https://www.ungasideer.fi)
- [Dinåsikt.fi](https://www.dinasikt.fi)

Källor:

Näin teet kuntalais- tai kansalaisaloitteen tai adressin:

<https://www.ilmastotoiminta.fi/tyokalut/nain-teet-kuntalais-tai-kansalaisaloitteen-tai-adressin/>

Tietoa ota kantaa –palvelusta: <https://www.otakantaa.fi/sv/tietoa-palvelusta/1/>